

BERR

Department for Business
Enterprise & Regulatory Reform

PRACOWNICY AGENCYJNI: POZNAJCIE SWOJE PRAWA

Niniejsza ulotka ma na celu przedstawienie ogólnych porad na temat uregulowań prawnych dotyczących agencji pracy działających w Wielkiej Brytanii. Bardzo ważne jest, aby pracownicy agencyjni znali swoje prawa i przepisy dotyczące tego, jak agencje powinny traktować osoby pracujące i co należy zrobić, jeśli chce się złożyć skargę.

W broszurce tej znajdują się tylko główne punkty i nie stanowi ona wyczerpującej wykładni prawa.

Spis treści

- 4 Co to jest agencja pracy?
- 4 Przepisy wykonawcze – co należy wiedzieć
- 6 Twoje prawa jako pracownika agencyjnego – pozostałe przepisy
- 7 Inspektorat ds. standardów agencji pracy – co robimy
- 8 Poufność i ujawnienie danych
- 8 Jak złożyć skargę
- 8 Jak się z nami skontaktować
- 9 Pożyteczne kontakty

Co to jest agencja pracy?

Agencja pracy (po ang. 'employment agency') lub po prostu agencja to termin ogólny stosowany na określenie dwóch rodzajów czynności mających na celu znalezienie pracy:

Agencja pośrednictwa pracy (**'employment agency'**) znajduje pracę dla osób jej poszukujących, a które są zatrudnione przez swojego pracodawcę i którym to ten pracodawca wypłaca wynagrodzenie. O tym rodzaju pracy mówi się, że jest to „praca na stałe”, ponieważ jak tylko pracownik zostanie przyjęty do pracy, to staje się pracownikiem najemnym spółki, dla której pracuje.

Przedsiębiorstwo zatrudniające (**'employment business'**) zatrudnia osobę poszukującą pracy na kontrakcie i osoba ta następnie pracuje pod nadzorem kogo innego. Pracę taką określa się mianem „tymczasowej pracy agencji” lub „pracą czasową”. Osoby pracujące na takich warunkach będą dostawać wynagrodzenie od agencji, a nie od firmy, w której pracują na polecenie agencji.

Przepisy wykonawcze– co należy wiedzieć

Co agencje mogą, a czego nie mogą robić zgodnie z prawem.

Agencja musi:

- przekazać dokument wyszczególniający warunki zatrudnienia, zanim rozpocznie świadczenie usług polegających na znalezieniu pracy.
- zapłacić za wykonaną pracę, nawet jeśli firma wynajmująca pracowników nie zapłaciła agencji (*Uwaga – do agencji działających w sektorze rozrywkowym i agencji modelek i modeli stosują się pewne wyjątki.*)
- przy złożeniu oferty pracy podać pełne szczegóły na piśmie, takie jak nazwę firmy/osoby wynajmującej osobę pracującą, jej pozycję, datę rozpoczęcia pracy, prawdopodobny okres trwania zatrudnienia, rodzaj pracy, lokalizację, godziny pracy, ryzyko BHP i kroki jakie wynajmujący podjął, aby kontrolować zagrożenie BHP, wymagane do tej pracy doświadczenie, szkolenia i kwalifikacje, czy będą zwracane jakiegokolwiek koszty oraz wysokość stawki wynagrodzenia.

Agencja nie może żądać zapłaty za:

- agencja nie może żądać opłaty za znalezienie pracy ani za szukanie pracy (*Uwaga do agencji działających w sektorze rozrywkowym i agencji modelek i modeli stosują się pewne wyjątki.*)
- agencja nie może zmuszać do korzystania z jej płatnych usług – np. z usługi pisania CV – jako wymogu znalezienia pracy.

Prawa pracownika w sprawie usług, za które agencja może pobierać opłaty:

- Jeśli agencja świadczy usługi, za które może pobierać opłaty, to pracownik musi dostać wszystkie szczegóły na temat tej usługi na piśmie. Dokument ten musi również omawiać to, jakie przysługuje prawo do anulowania usługi lub wycofania się z niej oraz jaki jest okres wypowiedzenia.
- Jeśli agencja obarcza pracownika opłatą za świadczenie usług takich jak zakwaterowanie, transport czy szkolenia – to pracownik może anulować lub wycofać się z tej usługi w dowolnym okresie bez ponoszenia żadnych kar. Trzeba jednak dać agencji wypowiedzenie na piśmie co najmniej 10 dni roboczych przed anulowaniem usługi zakwaterowania i 5 dni roboczych przed wycofaniem się z innych usług.

Czego agencji nie wolno robić:

- Agencja nie może wstrzymywać wypłaty zarobków dlatego, że pracownik nie przedstawił jej podpisanego grafiku (tzw. timesheet), ale przedsiębiorstwo zatrudniające ma możliwość, aby upewnić się, że pracownik rzeczywiście przepracował dane godziny.
- Jeśli agencja zatrudnia pracownika na kontrakcie na usługi (umowa o dzieło), to nie można być ukaranym za zakończenie zadania.
- Agencja nie może uniemożliwiać podjęcia przez osobę pracującą stałej pracy w firmie, gdzie osoba ta pracowała czasowo i agencje mogą tylko w ograniczonych okolicznościach żądać od tej firmy opłaty (opłatę tę nazywa się czasami po angielsku 'temp to perm' fee czyli opłatą za przejście od pracownika czasowego do stałego).
- Agencja nie może nikogo powstrzymać przed zarejestrowaniem się w innych agencjach.

Prywatność i inne sprawy dotyczące danych osobistych

- Agencja nie może ujawnić informacji na temat osoby pracującej osobom trzecim (jedynie w celu znalezienia pracy, w postępowaniu prawnym lub stowarzyszeniu profesjonalnemu, do którego należy pracownik) lub obecnemu pracodawcy bez zgody pracownika.
- Przed przedstawieniem osoby pracującej firmie najmującej załogę, agencja musi potwierdzić tożsamość tej osoby i osoba ta zostanie poproszona o to, aby przedstawić w tym celu swoje dokumenty, takie jak metrykę chrztu lub paszport.

Bezpieczeństwo i higiena pracy

- Agencje muszą pytać najmującą firmę na temat kroków podjętych w celu minimalizacji ryzyka BHP.

Jeśli osoba pracująca ma własną firmę

- Jeśli występujesz jako spółka poszukująca pracy (tj. masz swoją własną firmę lub pracujesz poprzez spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością), to automatycznie obejmują cię te przepisy, ale przed przedstawieniem cię danej firmie najmującej pracowników możesz powiedzieć swojej agencji, że rezygnujesz z tego. Agencje nie mogą uzależniać swoich usług wyszukiwania pracy od tego, czy poszukujący pracy w formie spółki wycofa się, czy nie.

O czym należy pamiętać:

- Agencja nie może zagwarantować znalezienia pracy.

Twoje prawa jako pracownika agencyjnego – pozostałe przepisy

Pracowników agencyjnych przeważnie uważa się za ‘pracujących’ (workers), a nie za ‘pracowników najemnych’ (employees). Jako osobę pracującą obejmują cię następujące prawa pracownicze:

- płatny urlop, przerwy na odpoczynek i limit godzin pracy
- nie można dokonywać niezgodnych z prawem potrąceń z wynagrodzenia
- krajowa płaca minimalna
- zakaz dyskryminacji w świetle ustawodawstwa o równym traktowaniu
- ochrona zgodnie z przepisami BHP.

Jednakże ‘osoby pracujące’ w odróżnieniu od ‘pracowników najemnych’ nie mają przeważnie prawa do odprawy w razie redukcji etatów i nie mogą też podać swojego pracodawcy do sądu o niesłuszne zwolnienie. Aby uzyskać więcej informacji na ten temat i na temat praw pracowniczych, należy się skontaktować z Acas – dane tej organizacji podane są na końcu tej broszurki.

Inspektorat ds. standardów agencji pracy – co robimy

Inspektorat ds. standardów agencji pracy (EAS) stanowi część Ministerstwa ds. działalności gospodarczej, przedsiębiorczości i reformy regulacyjnej - Department for Business, Enterprise & Regulatory Reform (BERR). Jesteśmy odpowiedzialni za egzekwowanie zapisów Ustawy o agencjach pracy - Employment Agencies Act – z 1973 r. oraz związanych z nią przepisów wykonawczych, które obowiązują w prywatnym sektorze rekrutacji. Inspektorat EAS bada każdą otrzymaną i stosowną skargę na temat postępowania agencji, którą obowiązuje powyższe ustawodawstwo i na straży którego stoi EAS.

Ustawodawstwo to wyznacza minimalne standardy postępowania i jest tak opracowane, aby chronić interesy osób poszukujących pracy, pracodawców i firm najmujących pracowników do pracy, które korzystają z usług agencji pracy.

Inspektorzy EAS mają uprawnienia, aby wejść na teren zakładu, jeśli uważają, że teren ten wykorzystywany się w celach agencji pracy, i zbadać dane i dokumenty przechowywane w zgodzie z Ustawą lub przepisami wykonawczymi do Ustawy.

EAS może ścigać prawnie agencje pracy za naruszenie ustawodawstwa i może też ubiegać się do Sądu Pracy, aby ten zakazał tym agencjom, które uznano za nieodpowiednie, dalszego funkcjonowania lub jakiegokolwiek powiązania z prowadzeniem działalności agencyjnej.

Dysponujemy specjalną infolinią EAS **0845 955 5105**, która udziela porad osobom pracującym, agencjom, pracodawcom i innym zainteresowanym stronom na temat ustawodawstwa i pracy Inspektoratu.

Więcej informacji na temat przepisów obejmujących agencje można znaleźć na następujących stronach internetowych:

www.direct.gov.uk/agencyworkers

www.businesslink.gov.uk/employmentagencies

Poufność i ujawnienie danych

Wszystkie skargi otrzymywane przez Inspektorat EAS są traktowane jako poufne i tożsamość osoby skarżącej zostanie przekazana agencji tylko wtedy, jeśli osoba ta wyrazi na to swoją zgodę na piśmie. Jednakże w niektórych sprawach, takich jak skargi związane z niezapłaceniem wynagrodzenia, nie jest zwykle możliwe, aby zbadać skargę bez zgody osoby skarżącej na ujawnienie przez EAS jej tożsamości agencji. Jeśli nie ma się pewności, co zrobić, to najlepiej skontaktować się z nami po pomoc i poradę.

Jak złożyć skargę

Jeśli chcesz złożyć skargę, to możesz to zrobić poprzez wypełnienie formularza skargi na stronie internetowej BERR, wysyłając email na adres elektroniczny Inspektoratu EAS, pocztą lub faksem lub poprzez zatelefonowanie na specjalną infolinię, której dane znajdują się poniżej:

Jak się z nami skontaktować

Można do nas napisać na następujący adres:

Employment Agency Standards Inspectorate

Department for Business, Enterprise & Regulatory Reform
Bay 487
1 Victoria Street
London SW1H 0ET

Telefonicznie:

Infolinia Inspektoratu ds. standardów agencji pracy

Po porady na temat ustawodawstwa o agencjach pracy lub jeśli chcesz złożyć skargę na temat agencji, należy zadzwonić na nr tel. **0845 955 5105**

Pocztą elektroniczną:

eas@berr.gsi.gov.uk lub wypełnić formularz
strona internetowa BERR:

www.berr.gov.uk/whatwedo/employment/employment-agencies

Faksem:

020 7215 0227

Pożyteczne kontakty

Acas

Organizacja państwowa mająca na celu promowanie dobrych stosunków w pracy, świadcząca darmowe porady w sprawach pracy i w sprawach kontraktów. Infolinia: **08457 474747**, strona internetowa: **www.acas.org.uk**

Infolinia na temat zarobków w rolnictwie

w Anglii i Walii
0845 000 0134

w Szkocji
0131 244 6392

Broadcasting Entertainment Cinematograph and Theatre Union (BECTU) – Związek osób zatrudnionych w mediach, w rozrywce, w kinie i teatrze

Niezależny związek, reprezentujący tych, którzy pracują w brytyjskim przemyśle filmowym oraz w powiązanych sektorach.

Telefon: **020 7346 0900**, strona internetowa: **www.bectu.org.uk**

Citizens Advice Bureau – Biuro Porad Obywatelskich

Biura CAB oferują bezpłatne i poufne porady w wielu sprawach.

Adresy biur znajdują się w książce telefonicznej pod literą "C".

Można też odwiedzić ich stronę internetową: **www.citizensadvice.org.uk**

Directgov

Informacje na temat praw pracowniczych i obowiązków znajdują się na stronie internetowej: **www.direct.gov.uk/employees**

Equality and Human Rights Commission – Komisja ds. równości i praw człowieka

Komisja udziela informacji i porad na temat dyskryminacji i spraw związanych z prawami człowieka. Strona internetowa:

www.equalityhumanrights.com telefon: Anglia **0845 604 6610**, Szkocja **0845 604 5510**, Walia **0845 604 8810**

Equity

Związek zawodowy reprezentujący wykonawców w przemyśle rozrywkowym. Więcej informacji i dane kontaktowe można znaleźć na stronie internetowej: **www.equity.org.uk**

Gangmasters Licensing Authority – Urząd udzielający zezwoleń organizatorom pracowników sezonowych w rolnictwie

Aby uzyskać informację na temat firm/osób organizujących pracę dla pracowników sezonowych w rolnictwie i w przetwórstwie żywności, zadzwoń na nr. tel. **0845 602 5020** lub odwiedź stronę internetową **www.gla.gov.uk**

Health and Safety Executive – brytyjski odpowiednik Państwowej Inspekcji Pracy

Jeśli masz wątpliwości co do BHP w pracy, godzin pracy i udostępnienia osobistego sprzętu ochronnego, to zadzwoń na infolinię na nr. tel.

0845 345 0055 lub odwiedź stronę internetową: www.hse.gov.uk

HM Revenue & Customs – Urząd Jej Królewskiej Mości ds. dochodów i cel

Porady na temat podatków, ubezpieczenia społecznego i zapłaty za chorobowe znajdują się na stronie internetowej: www.hmrc.gov.uk

W książce telefonicznej znajdują się adresy najbliższego biura tego Urzędu.

Home Office – UK Border Agency – Ministerstwo Spraw Wewnętrznych – Agencja ds. granic Zjednoczonego Królestwa

Informacje na temat kontroli granicznych, życia i pracy w Zjednoczonym Królestwie, w tym informacje na temat programu rejestracji pracowników: www.ukba.homeoffice.gov.uk

Information Commissioner – Komisarz ds. ochrony danych osobowych

Niezależny urząd brytyjski, którego celem jest promowanie dostępu do oficjalnych informacji zgodnie z ustawą o dostępie do informacji (Freedom of Information Act) i ochrona danych osobowych zgodnie z prawem o ochronie danych. Informacje i porady można uzyskać pod nr. tel. **08456 30 60 60** lub na stronie internetowej www.ico.gov.uk

National Minimum Wage Helpline – infolinia o krajowej płacy minimalnej

Więcej informacji na temat tego, jakie wynagrodzenie powinno się uzyskiwać lub jeśli myślisz, że dostajesz mniejszą zapłatę niż wymagane minimum, zadzwoń na nr tel. **0845 6000 678**.

Office of the Immigration Services Commissioner (OISC) – Urząd ds. usług imigracyjnych

Urząd OISC to organ nadzorczy rządu brytyjskiego dla osób indywidualnych i dla organizacji, który zajmuje się świadczeniem porad i/lub usług na terenie Zjednoczonego Królestwa. Więcej informacji znajduje się na stronie internetowej: www.oisc.gov.uk

Recruitment and Employment Confederation (REC) – Federacja organizacji rekrutujących i zatrudniających

REC to główne zrzeszenie branżowe reprezentujące prywatny sektor rekrutacyjny. Agencje będące członkiem tego zrzeszenia muszą stosować się do Kodeksu Postępowania. Więcej informacji i lista członków znajduje się na stronie internetowej: www.rec.uk.com

The Association of Model Agents – Stowarzyszenie Agentów Modeli i Modelek

Stowarzyszenie to może udzielić informacji i porad na temat branży modeli i modelek.

11-19 Fashion Street
London E1 6PX

Tel: **020 7422 0699**

(nie ma strony internetowej, ale adres poczty elektronicznej to:
amainfo@btinternet.com)

Trades Union Congress – Kongres Związków Zawodowych

Migrant Workers Project – projekt dotyczący pracowników-migrantów
Congress House
Great Russell Street
London WC1B 3LS

‘Know Your Rights’ Line – linia tel. ‘Poznaj swoje prawa’

Tel: **0870 600 4882**

W Irlandii Północnej

Department for Employment and Learning (NI) – department ds. zatrudnienia i nauki

Employment Relations Policy and Legislation Branch – oddział ds. strategii i ustawodawstwa o stosunków w pracy

Tel: **028 9025 7493**

www.delni.gov.uk

Labour Relations Agency (LRA) – Agencja stosunków pracy

Irlandia Północna

Tel: **028 9032 1442**

www.lra.org.uk

National Minimum Wage Helpline – Infolinia na temat płacy minimalnej

W Irlandii Północnej:

0845 6500 207

Northern Ireland Committee of the Irish Congress of Trade Unions – Komitet w Irlandii Północnej Irlandzkiego Kongresu Związków Zawodowych

4-6 Donegall Street Place
Belfast BT1 2FN

Tel: **02890247940**

www.ictuni.org

Directgov

Public services all in one place
www.direct.gov.uk

Printed in the UK on recycled paper containing a
minimum of 75% post consumer waste.

Department for Business, Enterprise & Regulatory Reform
www.berr.gov.uk

First published February 2009. Crown Copyright.
BERR/Pub 8827/02/09/NP.
URN 09/684